Obsah

1.	ZÁKLADNÍ ZÁKONY (J. Lipták).	3
1.1.	Historický úvod	3
1.2.	Vznik kvantové teorie	5
2.	STAVBA ATOMU (J. Lipták).	7
2.1.	Popis atomu	7
2.2.	Kvantově mechanický model elektronového obalu	9
2.2.1.	Popis mikročástic	9
2.2.2.	Atomové orbitaly	10
2.3.	Periodická tabulka prvků	18
3.	CHEMICKÉ VAZBY (J. Lipták).	22
3.1.	Základní typy	22
3.1.1.	Iontová vazba	22
3.1.2.	Kovalentní vazba	23
3.1.3.	Vazba donor akceptorová	24
3.1.4.	Kovová vazba	25
3.1.5.	Vazba vodíková	25
3.2.	Kvantově mechanický model chemické vazby	26
3.3.	Některé další vlastnosti atomů a molekul	28
3.3.1.	Elektronegativita	28
3.3.2.	Hybridizace	29
3.3.3.	Ionty	30
3.3.4.	Optická spektra	32
3.3.5.	Rentgenová spektra	34
3.3.6.	Mocenství	34
3.3.7.	Magnetické vlastnosti	36
3.3.8.	Polarizace atomů a molekul	37
4.	FORMY EXISTENCE LÁTEK (J. Lipták)	39
4.1.	Skupenství plynné	39
4.2.	Skupenství kapalné	42
4.2.1.	Viskozita	42
4.2.2.	Tlak nasycených par	44
4.2.3.	Povrchové napětí kapalin	44
4.3.	Skupenství pevné	45
4.3.1.	Popis krystalů	46
4.3.2.	Základní typy krystalů	50
4.3.3.	Poruchy krystalů	52
4.3.4.	Látky amorfní a krystalicko-amorfní	54
5.	SMĚSI (M. Matuchová)	60
5.1.	Vlastnosti roztoků	60
5.1.1.	Faktory ovlivňující rozpustnost	60
5.2.	Složení vícesložkových soustav	61
5.3.	Parciální molární vlastnosti	63
5.4.	Typy roztoků	65

5.4.1. Roztoky plynů v plynech 65
5.4.2. Rozpustnost plynů v kapalinách, Henryho zákon 65
5.4.3. Rozpustnost plynů a kapalin v pevných látkách 66
5.4.4. Rozpustnost kapalin a pevných látek v plynech 66
5.4.5. Rozpustnost kapalin v kapalinách 66
5.4.6. Roztoky tuhých látek v kapalinách 68
5.4.7. Roztoky tuhých látek v tuhých látkách 68
5.5. Koligativní vlastnosti 68

6. TERMODYNAMIKA (M. Matuchová) 71
6.1. Základní pojmy a definice 72
6.1.1. Stav a vlastnosti systému 72
6.1.2. Termodynamický děj a termodynamická rovnováha 73
6.2. Stručný přehled termodynamických zákonů 73
6.3. Nultý termodynamický zákon a teplota 74
6.4. První termodynamický zákon 74
6.5. Práce 75
6.6. Teplo 76
6.7. Entalpie H 78
6.8. Termochemie 79
6.8.1. Druhy tepel 79
6.8.2. Hessův zákon 82
6.8.3. Kirchhoffův zákon 82
6.8.4. Vztah mezi ΔH a ΔU 82
6.8.5. Kalorimetrie 83
6.8.6. Aplikace prvního termodynamického zákona na ideální plyn 83
6.8.7. Práce plynu při adiabatickém ději (adiabatická expanze) 84
6.9. Tepelné stroje 85
6.9.1. Carnotův cyklus 86
6.10. Entropie S 87
6.11. Další termodynamické funkce G a F 89
6.12. Podmínky termodynamické rovnováhy 91

7. FÁZOVÉ ROVNOVÁHY (M. Matuchová) 94
7.1. Kritéria rovnováhy a definice chemického potenciálu 94
7.2. Gibbsův fázový zákon 96
7.3. Clausius-Clapeyronova rovnice 97
7.4. Fázový (stavový) diagram 99
7.5. Jednosložková soustava 100
7.6. Dvousložkové soustavy 100
7.6.1. Systémy kapalina-pára o dvou složkách 102
7.6.2. Kondenzované systémy (s-l) 104
7.7. Třísložkové diagramy 106
7.8. Definice pomocných termodynamických funkcí fugacity a aktivity 107
7.8.1. Fugacita 107
7.8.2. Aktivita a aktivitní koeficient 108
7.9. Rozdělovací zákon 108

8. ELEKTROLYTY (M. Matuchová) 110
8.1. Elektrolytická disociace 110

8.2. Disociace vody. Iontový součin vody 113
8.3. Součin rozpustnosti 115
8.4. Teorie kyselin a zásad 117

9. ELEKTROCHEMIE (J. Lipták). 121
9.1. Vodivost elektrolytů 121
9.2. Jevy na elektrodách 125
9.2.1. Elektrická dvojvrstva 125
9.2.2. Elektrodový potenciál 126
9.2.3. Galvanické články 127
9.2.4. Druhy elektrod 130
9.2.5. Polarizace elektrod 131
9.2.6. Elektrolýza 133
9.2.7. Polarografie 135

10. REAKČNÍ KINETIKA (M. Matuchová) 137
10.1. Základní pojmy 137
10.2. Rychlost reakce 139
10.3. Guldberg-Waageův zákon (zákon o působení aktivních hmotností) . . 144

Seznam symbolů 148
Seznam literatury 150